

UROCZYSTOŚĆ DNIA KRESOWEGO ŻOŁNIERZA AK W MIĘDZYDROJACH

W dniach 26–27 IX 2018 r. w Międzyzdrojach po raz pierwszy obchodzono Dzień Kresowego Żołnierza z okazji rocznicy powstania Polskiego Państwa Podziemnego. Od 1998 r., na mocy uchwały Sejmu RP z dnia 11 IX 1998 r., dzień 27 września został ustanowiony Dniem Polskiego Państwa Podziemnego, gdyż 27 IX 1939 r. została utworzona organizacja konspiracyjna Służba Zwycięstwu Polski, która dała początek późniejszym strukturom cywilnym i wojskowym Polskiego Państwa Podziemnego.

W Międzyzdrojach przez 25 lat na zjazdach spotykali się żołnierze z kresów II Rzeczypospolitej. Było ich 450, później 350. W 2004 r. – 200. Z roku na rok kombatantów jest coraz mniej, ale mimo upływającego czasu są oni pełni wigoru i chęci, aby uczestniczącej w spotkaniach młodzieży przekazać swoje wspomnienia. Jest to świetna okazja do spotkania z historią.

W dniu 26 IX 2018 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach o godz. 16.00 odbyło się spotkanie z Danutą Szyksznian-Ossowską „Sarenką” i promocja interesującej książki wydanej przez IPN Szczecin *Wileńska łączniczka AK*, stanowiącej zapis rozmów dr Magdaleny Semczyszyn z Danutą Szyksznian-Ossowską. „Sarenka” podczas drugiej wojny światowej była łączniczką Garnizonu „Dwór” AK w Wilnie, jedną ze słynnej dwunastki kobiet i dziewcząt należących do grupy łączności „Kozy” przy komórce „Legalizacja” Wileńskiej Komendy Okręgowej AK, w 1944 r. – łączniczką oddziału specjalnego Kedyw w Wilnie, powołanego do walki z sowietami, więźniarką łagru w Jelszance koło Saratowa. Publikacja wzbogacona jest licznymi fotografiami z archiwum rodzinnego Danuty Szyksznian-Ossowskiej.

W dniu 27 IX 2018 r. o godz. 9.00 w Kościele pw. św. Piotra Apostoła od Mszy św. w intencji Ojczyzny rozpoczęły się uroczystości z udziałem pocztów sztandarowych. Po zakończeniu liturgii przy pomniku Trzech Krzyży Wileńskich na placu przy kościele rozpoczął się Apel Poległych z ceremoniałem wojskowym. Przy pomniku wartę honorową pełnili żołnierze 8. Dywizjonu Przeciwlotniczego z Dziwnowa oraz harcerze X Szczepu „Gniazdo” ZHP z Międzyzdrojów. Ceremonię prowadzili Jolanta Szyłkowska i Andrzej Mleczek. Apel Poległych przeczytał kmdr ppor. Łucjan Dyczko, natomiast salwę honorową wykonali żołnierze

8. Dywizjonu. Kwiaty pod pomnikiem składały delegacje kombatanatów, szkół i organizacji pozarządowych.

W Międzynarodowym Domu Kultury w Międzyzdrojach o godz. 11.30 rozpoczęła się uroczysta gala Dnia Kresowego Żołnierza AK. Na początku odśpiewano hymn państwowy i uczczono minutą ciszy tych, którzy odeszli. W towarzystwie pocztów sztandarowych wszystkich gości powitali: Wojewoda Zachodniopomorski Marek Subocz, Burmistrz Międzyzdrojów Leszek Dorosz oraz Prezes ŚZŻAK Okr. Szczecin Jolanta Szyłkowska. Radosnym akcentem uroczystości było wręczenie Danucie Szyksznian-Ossowskiej medalu pamiątkowego za wygraną plebiscytu i otrzymanie tytułu „Kobieta Roku 2018 Województwa Zachodniopomorskiego”. Następnie Maciej Żuczkowski z IPN omówił historię Polskiego Państwa Podziemnego, a zaraz po tym uroczystość uświetnił rewelacyjny występ Chóru Akademickiego im. prof. Jana Szyrockiego Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie pod batutą Szymona Wyrzykowskiego. Pieśni kresowe i patriotyczne publiczność śpiewała razem z chórem.

Uczestnicząca w uroczystościach przedstawicielka Fundacji Generala Elżbiety Zawackiej w Toruniu Anna Rojewska złożyła serdeczne podziękowanie Danucie Szyksznian-Ossowskiej za długoletnią współpracę z Fundacją i niepośledni wkład w jej dorobek, za troskę o pamięć historii, szczególnie w przekazywaniu relacji kobiet-żołnierzy AK Okr. Wil-

Fot. 1. Przed pomnikiem Trzech Krzyży Wileńskich.
Delegacja podczas składania kwiatów

no. Dziękowała Jej również jako współorganizatorce niezapomnianych 35 zjazdów, gdzie w Międzyzdrojach w 2004 r., podczas XXII zjazdu otrzymała legitymację „Honorowego Członka AK”, miała okazję poznać wiele kombatantek AK Okr. Wilno i zachęcić do współpracy z działem Archiwum WSK, upamiętniającym wojenną służbę kobiet-żołnierzy. Zacytowała słowa pani prof. gen. Elżbiety Zawackiej „Zo”: „Uważam, że te przeżycia trzeba przekazać. Naród nie może zgubić żadnego pokolenia!”. Jako dar przekazała licznie zgromadzonym uczniom z Zespołu Szkół nr 4 w Szczecinie 20 egzemplarzy książki *Generał brygady Elżbieta Zawacka „Zo” (1909–2009)* autorstwa Katarzyny Minczykowskiej-Targowskiej.

Organizatorami obchodów byli: Urząd Województwa Zachodniopomorskiego, Światowy Związek Żołnierzy AK Okr. Szczecin, Instytut Pamięci Narodowej w Szczecinie.

W Międzyzdrojach gościło ogółem 80 osób, w tym osoby opiekujące się kombatantami. Z Torunia przybyły dwie kombatantki, Maria Kowalewska „Myszka” i Kazimiera Zańczuk „Kruszynka” wraz z Joanną Kowalską – opiekunką.

Anna Rojewska

Fot. 2. Wręczenie Danucie Szyksznian-Ossowskiej medalu pamiątkowego „Kobieta Roku 2018 Województwa Zachodniopomorskiego”, z lewej prezes ŚZŻAK Okr. Szczecin Jolanta Szyłkowska